

Projektplan – Etapp II – Fiskefabrik

1. PROJEKTNAMN

Vision Bergkvara – Etapp II - Fiskefabrik

2. PROJEKTIDÉ

Bakgrund:

Vision Bergkvara som utvecklar och genomför samverkansprojekt mellan 13 ideella föreningar och företag med verksamhet i Bergkvara. Fyra ledord kännetecknar allt vi gör: Kvalitet, Allt tillgängligt för alla, Miljö, Handikappvänligt. Inom visionen arbetar vi ideellt men också professionellt. Projekten är geografiskt begränsade till Bergkvaraområdet och har delats upp i etapper. I Etapp I, där en stor del genomförts och nu går in i slutfas, har vi inriktat oss på Stenskar (Lionsgrillen), Sjöslätten (1,8 km handikappvänlig strandpromenad, utegym o naturlekplats) och Ångaskär (vasslätter och muddring). Av dessa delprojekt kvarstår Sjöslätten att genomföra p.g.a. inväntan på bidragsbeslut från Länsstyrelsen. De övriga är genomförda genom finansiellt stöd från bl.a. Leader sydost, Lions Club och Torsås kommun samt med stor insats av ideellt arbete och sponsorer. Nu är det dags att gå vidare och vi förbereder oss för Etapp II.

En satsning för miljön

Våtmarker är miljöer rika på liv. Här trivs till exempel många fåglar och insekter. Våtmarker fungerar också som naturens egna reningsverk och tar bort näringsämnen ur vattnet vilket motverkar övergödning. Forskning visar också att miljöer rika på rovfisk blir mindre övergödda än områden som saknar rovfisk. Rovfiskbeståndet är avgörande för hur Östersjön mår. Vi kan inte rädda hela Östersjön men vi kan bidra med en liten andel.

Tack vare Leader sydost har vi fått möjlighet att muddra södra delen av Ångaskär, vilket genomfördes hösten 2012. Muddringen innebär att vi i den delen tagit bort bottensediment (ca 20 cm). Samtidigt har vi genomfört provfiske i Ångaskär, som visar att det är betydligt mycket mindre fisk nu än det var för 50 år sedan. Gäddorna är större men antalet gäddor betydligt färre. För att komma tillrätta med gäddbeståndet finns önskemål om att skapa en gäddfabrik (uppdämt område för gäddornas lek). Och förutsättningar för detta finns i alhagen enligt expertgruppen*). Vegetationen i "dammen" har bedömts som mycket lämplig av Jonas Nilsson, doktor i akvatisk biologi, Linnéuniversitetet.

Beskrivning Fiskefabrik Alhagen

Den aktuella fiskefabriken vid Ångaskär avser gädda. (Abborre har bättre förutsättningar i Hossan, som är djupare.)

Fiskefabrik är en fördämning/damm med översvämmad vegetation (helst grästuvor) som gärna får betas under sommaren, då man öppnar fördämningen mot havet. Det ska vara ett grunt vattendjup på ett par decimeter med snabb uppvärmning. Lekområdet ska vara en skyddad miljö avskild från havet (salthalt < 0,5 %).

Dammen anläggs genom att på i övrigt orörd terräng lägga täta vallar, som klarar 50 cm vattenhöjd. Vattennivån kan inte uppnås enbart genom fördämning utan måste pumpas in från närliggande sötvattendike.

Lekmogen fisk (gädda) flyttas in i dämmet. Avsikten är att hålla kvar gäddynglen tills de är stora nog att inte angräpas av spiggen. Vid tömning anläggs ett minidike för att ynglen själva ska hitta ut. Effekten i systemet torde bli större vid tidigt släpp av ynglen om Ångaskärviken hålls fri från spigg (som älskar gäddyngel) tillräckligt länge.

Vidare behövs en pumpstation för påfyllning och upprätthållande av vattennivån.

Viktigt att påpeka är att anläggningen på intet sätt konkurrerar med betesdjuren, snarare tvärtom.

Aktuell yta är ca ½ ha. Torsås kommun är markägare.

Vår ansökan förutsätter naturligtvis att nödvändiga tillstånd beviljas.

***) Expertgrupp:**

Jonas Nilsson och Stefan Tobiasson, Linnéuniversitet
 Anders Kjellberg och Tobias Borger, Länsstyrelsen
 Pernilla Landin, Torsås kommun – Vattenrådet
 Hans Brolin, Torsås kommun – Tillsyningsman fiske
 Joel Parde, Leader sydost
 Rune Fransén, ordf. Torsås kustmiljögrupp
 Leif Lindberg, sakkunnig fiskefrågor o väl förtrogen med vikarna och kusten
 Ingemar Portin, fritidsfiskare
 Johan Petersson, fritidsfiskare - Fiskeklubben
 Britt-Marie Östman och Per-Olof Norén, Vision Bergkvara

3. VILKA SKA GENOMFÖRA PROJEKTET?

Vision Bergkvara kommer att genomföra projektet i samarbete med externa resurser, expertgruppen och ideella krafter. En styrgrupp inom Vision Bergkvara leder och fördelar arbetet.

4. SYFTE OCH MÅLGRUPP

Syftet med projekt "Vision Bergkvara – Etapp II – Fiskefabrik" är att ytterligare förbättra miljön i och kring Ängaskär/södra Kalmarsund. Projektet utvecklar också möjligheterna till fiske, vilket gynnar både kommuninvånare och turister.

5. PROJEKTETS MÅL

Vision Bergkvara – Etapp II – Fiskefabrik skall leda till en 10-dubblad andel av gädda i Ängaskär inom en femårsperiod.

6. GENOMFÖRANDEPLAN

Höst 2013	<ul style="list-style-type: none"> • Markägartillstånd • Offerter
Vår 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Vattentillstånd • Entreprenad; byggande av fördämning, pumpstation • Inflyttning av lekmogen fisk • Nätavskärmning för spigg i Ängaskär • Släpp av fiskyngel till havet (Ängaskär) • Avskärmningen tas bort (början av juni)
Höst 2014	<ul style="list-style-type: none"> • Slutredovisning (klart datum 2014-12-31)

7. SPRIDNING AV RESULTAT ET

Styrgruppen avser att kontinuerligt delge och sprida information om projektet till berörda. Detta genom återkommande stormöten med föreningarna. Parallellt med detta kommer även informations- och arbetsmöten att genomföras med Torsås kommun och medfinansiärer.

8. ÖVERGÅNG TILL ORDINARIE VERKSAMHET

Projektet medför återkommande aktivitet med att lyfta in lekmogna gäddor varje år och kontinuerlig ökning av gäddor i Ängaskär. Aktiviteterna kommer att genomföras ideellt av fiskeintresserade personer.

9. KOSTNADSBUDGET

Den ekonomiska kalkylen för anläggning av våtmark har gjorts i samråd med Rbf – Konsult, Rune Fransén, Bergkvara och omfattar sådana delar som inte kan göras med ideella krafter. De ringa kostnaderna för el (pumpstation), under 3-4 månader per år, förutsätter vi att Torsås kommun svarar för genom anslutning till näraliggande elnät.

Se bilaga 2

Projektplan – Etapp II – Fiskefabrik